

De Rijnlandroute en Voorschoten

Aan de leden van de gemeenteraad van Voorschoten.

Geachte dames en heren,

Het zal u niet ontgaan zijn: op 5 juli a.s. vindt de officiële opening van de Rijnlandroute plaats. Met een publieksfestival op 22 en 23 juni. Goed om, als voormalig teamleider van het Team Compromis Rijnlandroute, even de balans op te maken. En wat leren we hiervan?

Geschiedenis, omvang en impact van het project

Na zo'n 75 jaar in de planning gestaan te hebben werd begin van deze eeuw het project bestuurlijk weer actueel. Een dwarsverbinding tussen A4 en N44 om o.a. het verkeer uit de Bollenstreek sneller te laten doorstromen en uit Leiden te houden. Ruim 10 km lang, 2 maal 2 baans snelweg, dwars door Voorschoten op maaiveld geprojecteerd met ruim 18 miljoen verkeersbewegingen per jaar. De totale kosten overschrijden de 1 miljard euro: het grootste en duurste provinciale infrastructuurproject in de geschiedenis. Gevolgen voor Voorschoten zouden onder meer zijn: sloop van ruim 50 woningen en bedrijven, aantasting van de gezondheid, geluid- en lichtoverlast, natuur, groen en sport-/ recreatiegebieden worden aangetast en opgeofferd, waardevermindering omliggende woningen. Indirecte effecten zouden zijn: de tweedeling van ons dorp, fundamentele aantasting van het karakter en voorzieningenniveau van Voorschoten en aangezien Leiden de weg als onderdeel van haar rondweg ziet mogelijke annexatie van Noord-Hofland en derhalve aantasting van de zelfstandigheid van Voorschoten. Evident dat de Rijnlandroute veel weerstand opriep onder de bewoners want een dusdanige weg wordt voor de eeuwigheid aangelegd, inclusief dito nadelen.

(Re)acties op de provinciale plannen vanuit bewoners

De majeure structurele aantasting van woon-, werk- en leefomgeving leidde rond 2010 tot massale weerstand vanuit de inwoners van m.n. Voorschoten en Leiden (Stevenshof) en richtte zich overwegend op het tegenhouden van de weg via een gang naar de rechter. Het burgerinitiatief Team Compromis Rijnlandroute had als uitgangspunt dat tegenhouden van de weg geen haalbare kaart was en ging voor zgn. inpassingsoptimalisaties. In een ook technisch en financieel onderbouwd plan zijn door het burgerinitiatief een achttal voorstellen geponeerd w.o. een geboorde tunnel onder geheel Voorschoten door (zie: [Alternatief voor Rijnlandroute - YouTube](#)). Binnen een periode van haast 2 jaar is door het burgerinitiatief met hulp van een netwerk van samenwerkende organisaties en personen een alternatief inpassingsplan gemaakt voor de gehele weg. Daarnaast zijn diverse manifestaties georganiseerd, is veel ingesproken, is veel overleg met politieke partijen, bestuurders en deskundigen op lokaal / regionaal en nationaal niveau gevoerd, is de nodige publiciteit gegenereerd in verband met lobby en belangenbehartiging en zijn een website en financiën geregeld. Een langdurig en arbeidsintensief proces. Hetgeen uiteindelijk leidde in het definitieve ontwerp van de Rijnlandroute tot het overnemen van meerdere ideeën van het team Compromis Rijnlandroute zoals: de eerdergenoemde boortunnel, verdiepte liggingen (open tunnelbak) en compactere aansluitingen op de snelwegen. De realistische aanpak via

de benadering van de constructieve inhoudelijke dialoog vanuit het burgerinitiatief heeft derhalve aantoonbaar tot impact op de definitieve vorm van de Rijnlandroute geleid. Een positief resultaat wat tot tevredenheid stemt.

Opstelling van provincie en gemeente Voorschoten naar het burgerinitiatief

Op provinciaal niveau is hierbij in de aanloop naar de definitieve besluitvorming rond de weg een onderscheid relevant tussen enerzijds bestuurders (gedeputeerden)/ ambtenaren en provinciale statenleden (c.q. politieke partijen). De eerste groep was overwegend afstandelijk en inhoudelijk negatief met de traditionele afweermechanismen als: boortunnel kan niet, te duur, mag niet en dergelijke. Gelegenheidsargumenten die in het overleg met de provinciale statenleden weerlegd konden worden. Op basis van een CDA-motie van de heer Démoed is in 2012 uiteindelijk het Movares boortunnel haalbaarheidsonderzoek gestart dat het burgerinitiatief op alle fronten gelijk gaf.

Na 2012 (besluitvorming) is 12 jaar lang niets meer van de provincie vernomen. Geen bedankbriefje, vermelding in het Informatiecentrum Rijnlandroute, uitnodiging voor de frequente bouwfeestjes bij de tunnel en ook de officiële opening is weer een bestuurlijk onderonsje op 5 juli a.s. Zie: [20201016-GV.png \(884×1983\) \(alliantie-burgers-voorschoten.nl\)](#)

De opstelling van de gemeente Voorschoten naar het burgerinitiatief kan de gehele periode omschreven worden als afwachtend, afstandelijk en negerend. Met uitzondering van de opstelling van voormalig burgemeester Bouvy (zie bovenvermeld artikel). De laatste 12 jaar na het boortunnel besluit is ook verder niets vernomen van de zijde van de gemeente. En dan komt er een uitnodiging voor een korte bijeenkomst bij de start van de publieksmanifestatie het Festival op 22 juni a.s. voor “Rijnlandroute betrokkenen”. Om veiligheidsredenen is deelname van het burgerinitiatief op de officiële opening niet mogelijk dan wel niet gewenst.

Hoe nu verder?

De verhouding van provincie/ gemeente t.o.v. het burgerinitiatief heeft twee kanten van de medaille. Erkenning en waardering van de persoonlijke (langdurige en onbetaalde) inzet voor het collectief belang enerzijds en de houding tegenover burgerparticipatie anderzijds. Natuurlijk raakt zo iets je persoonlijk, maar het bereikte resultaat staat voorop en je verwachting rond het vieren van het succes was toch al laag. Echter, wat veel meer steekt is het tweede aspect, de geringe erkenning van de waarde van burgerparticipatie. Succes delen is het vermenigvuldigen en dat stimuleert burgerparticipatie. Zie: [Succes delen is vermenigvuldigen - Platform Overheid](#)

Een publiek en publicitair bedankje na 12 jaar is leuk maar dit roept ook meer vragen op.

Wat wordt er nu geleerd van de ervaringen en het succes van dit burgerinitiatief? Had de gemeente niet meer de samenwerking moeten zoeken met haar inwoners? Worden de succesfactoren wel onderkend, de strategie en werkwijze? Is het niet de rol van de gemeenteraad om niet alleen de belangen van haar inwoners te vertegenwoordigen maar ook in concreto te behartigen? Waarom geen strategische samenwerking privaat – publiek? Hoe past dit succesverhaal in de jarenlange lokale burgerparticipatie aspiraties van

Voorschoten en het daarmee samenhangende beleid? Wordt er wel van elkaar en van het verleden geleerd? Moeten vergelijkbare burgerinitiatieven in de toekomst niet meer en eerder erkend, gewaardeerd en gefaciliteerd worden? Ook financieel want de laatste 10 jaar zijn de financiële burgerparticipatiemiddelen in Voorschoten m.n. intern gemeentelijk aangewend voor tijdelijk ingehuurde externe adviseurs.

Tot slot

Met dit schrijven doe ik een beroep op de gemeenteraad van Voorschoten om lering te trekken uit dit intensieve burgerparticipatieproces dat veel impact op de gemeente en m.n. haar inwoners heeft en een negatieve impact zou hebben gehad als het er niet was geweest. Deze vorm van burgerparticipatie met als basis een constructieve inhoudelijke dialoog zou gediend zijn met erkenning, waardering en ondersteuning in plaats van een afwerende en vertragende opstelling vol politieke discussies. In het belang van de inwoners en de gemeente en voor een beter en sterker Voorschoten. Zo moeilijk is het dus niet. Graag verneem ik uw reactie (en actie) op bovenstaande.

Met vriendelijke groet,

A solid black rectangular box used to redact the signature of the sender.